

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 120/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť A., spol. s r. o., N., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 M Obdo V 9/2010 a neskôr pod sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011 z 24. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A., spol. s r. o., **o d m i e t a** ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. januára 2013 doručená sťažnosť A., spol. s r. o. (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 M Obdo V 9/2010 a neskôr pod sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011 (ďalej len „namietané konanie“) z 24. novembra 2011.

Ústavný súd sa v predmetnej veci najskôr musí vysporiadať s otázkou sťažovateľa (teda s účastníctvom konania pred ústavným súdom), za ktorého považuje A., spol. s r. o. Pri tomto hodnotení vychádzal ústavný súd zo sťažnosti, kde v záhlaví je označená spoločnosť A., spol. s r. o., N., a v takomto označení sťažovateľ sťažnosť, v zastúpení konateľom spoločnosti JUDr. J. S., aj podpísal.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v právnej veci, v ktorej je navrhovateľom spoločnosť G., podal 8. februára 2010 sťažovateľ Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Z-2-34 Cb 481/96 z 1. októbra 2008 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 4/2009 z 29. októbra 2009.

Generálna prokuratúra následne podala mimoriadne dovolanie na najvyššom súde, ktoré bolo zaevidované pod sp. zn. 1 M Obdo V 9/2010 a neskôr pod spisovú značku 1 M Obdo V 11/2011, ale žiadne rozhodnutie nebolo dosiaľ z najvyššieho súdu sťažovateľovi doručené.

Sťažovateľ sa na najvyššom súde viackrát domáhal, aby mu doručil obidve rozhodnutia, pretože v dovolacom konaní právne zastúpenie nemal, ale tento na jeho podania nereagoval.

Predseda najvyššieho súdu až 4. mája 2012 sťažovateľovi oznámil, že rozhodnutia mu neboli doručené z dôvodu, že boli doručené advokátovi, ktorý zastupoval obchodnú spoločnosť, ktorej bol sťažovateľ konateľom v pôvodnom konaní.

Sťažovateľ v reakcii na oznámenie predsedu najvyššieho súdu v podaní z 2. júla 2012 uviedol, že „*Podnet na podanie mimoriadneho dovolania som podal sám, teda nikoho som na tento úkon nespĺnomocnil a nikoho som nespĺnomocnil ani na zastupovanie v dovolavom konaní, pričom je všeobecne známe, že na zastupovanie v dovolacom konaní sa vyžaduje osobitné plnomocenstvo. Také plnomocenstvo najvyšší súd vo svojich spisoch nemá a nemohol mať. Je pravdou, že v odvolacom konaní ma zastupoval, JUDr. M. K., ale skončením odvolacieho konania skončilo aj jeho plnomocenstvo. S jeho zastupovaním som nebol spokojný...*

Podľa § 243j OSP rozhodnutie o mimoriadnom dovolaní doručí dovolací súd účastníkom konania a generálnemu prokurátorovi.

Na generálnej prokuratúre som zistil, že rozsudok 1 M Obdo 11/2011 im bol doručený a advokát JUDr. M. K. mi uviedol, že on ma v dovolacom konaní nezastupoval a preto ani nevidoval také rozhodnutie.“.

Súčasne v tomto podaní požiadal sťažovateľ o opätovné doručenie obidvoch rozhodnutí.

Sťažovateľ v závere sťažnosti tiež uviedol, že „*Ja, ako konateľ som sa domáhal iba doručenia listín, ktoré mi neboli doručené ani dodnes a doručené mi mali byť“*“, a preto ústavnému súdu navrhol, aby rozhodol o porušení „*základného práva na spravodlivý proces*“, prikázal najvyššiemu súdu, aby mu doručil doklady, a to mimoriadne dovolanie generálnej prokuratúry, ako aj rozhodnutia najvyššieho súdu, pretože sa v tejto veci nevie domôcť nápravy.

Sťažovateľ zvažuje aj to, že proti „*Najvyššiemu súdu SR*“ podá „*občianskoprávnú žalobu podľa § 80 písm. b OSP o vydanie týchto rozhodnutí a ústavný súd konanie preruší do skončenia sporu. Je to ale hanbou pre taký úrad, ako je ako je najvyšší súd.*“.

Sťažovateľ na základe uvedeného ústavnému súdu navrhol, aby vyslovil, že:

„1. Základné právo sťažovateľa domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa článku 46 ods. 1 Ústavy..., čl. 36 ods. 1 Listiny... a čl. 6 ods. 1

Dohovoru..., a práva vyplývajúce z článku 47 ods. 3 Ústavy... a článku 37 ods. 3 Listiny... rozhodnutiami NS SR č. k. 1 M Obdo V 9/2010 a 1 M Obdo V 11/2011 porušené boli.

2/ Zrušujú sa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 M Obdo V 9/2010 a 1 M Obdo V 11/2011 a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3/ Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 EUR, ktoré mu porušovateľ povinný zaplatiť do dvoch mesiacov odo dňa doručenia tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak

K porušeniu označených základných práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu sťažovateľa malo dôjsť postupom najvyššieho súdu v namietanom konaní tým, že najvyšší súd mu dosiaľ nedoručil ako účastníkovi konania rozhodnutie o mimoriadnom dovolaní, aj keď sa jeho doručenia viackrát písomne domáhal (najvyšší súd podľa neho nepostupoval v súlade s § 243e Občianskeho súdneho poriadku).

Ústavný súd je v prvom rade nútený sťažovateľovi pripomenúť, že jeho úlohou je len ochrana ústavnosti (čl. 124 ústavy), a nie „bežnej“ zákonnosti. Aj napriek tomu, že ústavný súd je súčasťou súdnej moci upravenej v siedmej hlave ústavy, je vyčlenený zo sústavy všeobecných súdov; nie je im preto nadriadený a neprislúcha mu spravidla prehodnocovať

nimi vykonávané postupy, pokiaľ tým nedošlo k porušeniu ústavou, listinou a dohovorom zaručených základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

Sťažovateľ sa podanou sťažnosťou domáhal zrušenia rozhodnutia najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 M Obdo V 9/2010 a neskôr pod sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011, ktoré mu dosiaľ podľa jeho tvrdenia nebolo doručené.

Ústavný súd zo spisu zistil, že najvyšší súd doručil rozhodnutie sp. zn. 1 M Obdo V 11/2011 z 24. novembra 2011 advokátskej kancelárii JUDr. M. K. už 18. januára 2012, ktorý bol právnym zástupcom odporcu v druhom rade ešte pred podaním mimoriadneho dovolania v konaní pred všeobecnými súdmi. V okolnostiach danej veci je tiež nepochybné, že najvyšší súd toto rozhodnutie, ktorým zamietol mimoriadne dovolanie, doručil aj právnemu zástupcovi navrhovateľa JUDr. M. B. (20. januára 2012) a doručil ho aj generálnej prokuratúre 8. februára 2012, čím jeho rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

Sťažovateľ ako konateľ odporcu po doručení vyjadrenia najvyššieho súdu si teda mohol toto rozhodnutie vyžiadať predovšetkým od svojho právneho zástupcu, navyše ak v konaní pred ústavným súdom riadne nepreukázal, že by nejakým zákonným spôsobom bolo skončené jeho právne zastupovanie ako odporcu v druhom rade týmto advokátom v konaní pred všeobecnými súdmi. Ústavný súd na rozdiel od sťažovateľa je tiež toho názoru, že v konaní o mimoriadnom dovolaní, ktoré je plne v dispozícii generálneho prokurátora podľa štvrtej hlavy štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 243e až § 243j), sa povinné zastupovanie účastníka podľa Občianskeho súdneho poriadku nevyžaduje, tak ako to je v dovolacom konaní podľa tretej hlavy štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 236 až § 243d OSP), ktorého podstata spočíva v tom, že oprávnením na jeho začatie disponuje za podmienok uvedených v zákone priamo účastník konania a najvyšší súd správne postupoval, ak doručil rozhodnutie tomu právnemu zástupcovi, ktorý zastupoval sťažovateľa v tejto veci ešte pred podaním podnetu na mimoriadne dovolanie. Vyplýva to aj z ustanovenia § 49 ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej ak má účastník zástupcu so splnomocnením pre celé konanie (sťažovateľ v sťažnosti riadne nepreukázal skončenie právneho vzťahu so svojím právnym zástupcom), doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi.

O doručení rozhodnutia jeho advokátovi bol sťažovateľ upovedomený najvyšším súdom 11. mája 2012.

Sťažovateľ sa teda obrátil so svojou sťažnosťou na ústavný súd zjavne oneskorene, pretože jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Ako zo sťažnosti vyplýva, sťažovateľ už od 11. mája 2012 vedel, že rozhodnutie najvyššieho súdu bolo doručené jeho právnemu zástupcovi v pôvodnom konaní a tiež generálnej prokuratúre, a keďže sa so sťažnosťou obrátil na ústavný súd až 7. januára 2013 (medzitým nevyužil ani možnosť požiadať tohto právneho zástupcu o zaslanie rozsudku alebo nahliadnuť do spisu najvyššieho súdu), ústavný súd neakceptujúc jeho námietky dospel k záveru, že jeho sťažnosť proti postupu najvyššieho súdu v namietanom konaní bola podaná oneskorene, a preto jeho sťažnosť ústavný súd z tohto dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. marca 2013